

Taulukossa on tietoja tavallisimmista lasten sairauksista ja yleinen ohje poissaolosta. Lapsen sairastuessa tulee tarvittaessa kääntyä terveydenhuoltohenkilöstön puoleen.

Tauti	Aiheuttaja	Itämisaika	Tartunta-aika	Oireet	Hoito	Ehkäisy	Poissaolo
Nuhakuume	Virus - pisaratartunta - kosketustartunta	1-3 vrk	1 vrk ennen oireita ja 3-5 vrk oireiden alettua.	Kuume, väsymys, lihassärky, nuha, kurkkukipu, yskä.	Vuodelepo, hoito oireiden mukaan. Tarvittaessa lääkä- riin.	Huolellinen käsihygienia	Voi palata hoito- paikkaan, kun on kuumeeton ja yleistila sen sallii.
Vauvarokko = Kolmen päivän kuume	Virus - pisaratartunta	3-7 vrk tavallinen sairastumisikä 6 kk-3 v, tyypillisin 8-9 kk		Äkillinen korkea kuume, kestää 3 vrk. Punatäpläinen ihottuma puhkeaa kuumeen laskiessa, viimeistään 48 tunnin kuluttua.	Oireiden mukainen. Ei yleensä vaadi lääkärihoitoa.	Tautia ei pystytä tehokkaasti estämään. Tauti on vaaraton.	Voi palata hoito- paikkaan, kun on kuumeeton ja yleistila sen sallii.
Märkärupi	Bakteeri - kosketus- tartunta	1-3 vrk	Kunnes rakkulat ovat kuivuneet tai lääkityksen aloittamisen tuntimäärät	Rakkula, joka rik- koutuu ja on pian karstaisen ruven peittämä, useita rakkuloita vierek- käin.	Antibiottivoide ja tehostus antiseptisella pesulla. Vaikeissa tapauksissa lääkärin ohjeen mukaan.	Henkilökohtainen hygienia, erityisesti käsihygienia.	24 tuntia suun kautta otettavan, 48 tuntia paikallisen antibiottihoidon aloittamisesta.
Märkäiset silmä- lehdukset	Bakteeri - kosketus- tartunta	1-5 vrk	Selvästi rähmivä silmä voi tartuttaa.	Aluksi toispuolinen silmäpunoitus ja kutina. Leviää usein molemmille puolil- le. Paksu vihertä- vänkellertävä räh- mä ja luomiturvo- tus.	5-7 vrk paikallinen antibiottihoito silmätipoin ja/tai -voitein.	Henkilökohtainen hygienia, erityisesti käsihygienia.	Periaatteessa ei edellytä poissaoloa. Oireiden voimak- kuus ratkaisee poissaolon tarpeen.

Tauti	Aiheuttaja	Itämisaika	Tartunta-aika	Oireet	Hoito	Enkäisy	Poissaolo
Päätäi	Päätäi	Uusi täi kehittyä saivareesta 7-10 vrk aikana.	Niin kauan kuin täitä ja eläviä saivareita on.	Tavallisimmin jatkuvaa kutinaa korvien takana ja niskassa. Saivareiden ja täiden	Apteekista saatavissa useita tuotteita päätäin poistamiseksi.	Kts. erillinen ohje.	Voi palata hoitopaikkaan, kun ensimmäinen hoitokerta on toteutettu.
Luteempurema	Luteet			Oireeton tai puremakohdan kutinaa, kirvelyä, turvotusta tai paukumia	Ympäristökeskukseen ludehäätö kotona	Jos ludehäätö ei onnistu, yhteys epidemiologiseen toimintaan	
Syyhy	Syyhypunkki leviää tavallisimmin suoraan käsien välityksellä.	3-6 viikkoa. Uusintatartunnassa itämisaika voi olla lyhyempi.	Niin kauan kuin syyhypunkki on hävitetty.	Ihottuma alkaa usein ranteista ja sormenväleistä leviten koko vartalolle. Kutisee kiusallisesti erityisesti iltaisin ja öisin. Raapimisen seurauksena iho tulehtuu helposti.	Apteekista saatavissa tuotteita syyhy-punkin hävittämiseksi. Tärkeää hoitaa koko perhe samanaikaisesti. Kts. erillinen ohje.	Huolellinen käsihygienia. Kts. erillinen ohje.	Voi palata hoitopaikkaan, kun ensimmäinen hoitokerta on toteutettu.

Tauti	Aiheuttaja	Itämisaika	Tartunta-aika	Oireet	Hoito	Enkäisy	Poissaolo
Kihomato	Kihomadon munia kulkeutuu peräaukosta käsien kautta suuhun. Munat saattavat levitä liinavaatteiden ym. välityksellä kosketustartuntana.	14-21 vrk	Niin kauan kuin kihomadot on häädetty.	Peräaukon kutina erityisesti öisin.	Apteekista saatavilla useita tuotteita kihomadon häätämiseksi. Tärkeää hoitaa koko perhe samanaikaisesti. Kts. erillinen ohje.	Huolellinen käsihygieniä. Kts. erillinen ohje.	Voi palata hoitopaikkaan, kun ensimmäinen hoitokerta on toteutettu.
Ontelosyylä (Molluska)	Virus - kosketustartunta	Muutama viikko - muutama kuukausi		Esiintyy etupäässä ihotaipissa. Iholla vaaleita näppylöitä, joiden läpimitta 2-6 mm. Puristeltaessa tulee esiin vaaleaa massaa.	Ontelosyylä paranee usein itsestään. Tehokasta lääkehoitoa ei ole. Vaikeimmissa tapauksissa voidaan ontelosyylät poistaa mekaanisesti.	Henkilökohtainen hygienia.	Ei poissaoloa.
Ripuli	- Virukset ja bakteerit - suurin osa on viruksen aiheuttamia - ilma- tai kosketustartunta	1-7 vrk	Oireinen aika.	Ripuli, kuume, oksentelu, vatsakipu.	Nestetasapainosta huolehtiminen. 1/2 – 1 vrk nestemäinen ravinto ja sen jälkeen kiinteää ruokaa	Huolellinen käsihygieniä. Saniteettitilojen hyvä mekaaninen puhdistus.	Voi palata hoitopaikkaan, kun oireiden loppumisesta kulunut 1 vrk. Epidemian yhteydessä 2 vrk.
Nielutulehdus (angiina)	Streptokokki-bakteeri, ryhmä A, nenän ja nielun limakalvoilla - pisaratartunta	2-5 vrk	Tarttuvuus lakkaa 1 vrk:ssa lääkityksen alkamisesta.	Kurkkukipu, usein kuume, toisinaan valkoisia peitteitä nielussa.	Lääkärin määräämä hoito.		24 tuntia antibiootihoidon aloittamisesta. Sen jälkeen yleiskunto ratkaisee.

Tauti	Aiheuttaja	Itämisaika	Tartunta-aika	Oireet	Hoito	Ehkäisy	Poissaolo
Tulirokko	Streptokokki-bakteeri, ryhmä A, nenän ja nielun limakalvoilla - pisaratartunta	2-5 vrk	Tarttuvuus lakkaa 1 vrk:ssa lääkityksen alkamisesta.	Kuume, kurkkukipu, päänsärky, oksentelu. Ihottuma. Myöhemmin käsien ja jalkojen hilseilyä.	Lääkärin määräämä hoito. Myös hilseilyvaiheessa todettu tauti tulee hoitaa.		24 tuntia antibioottilääkityksen aloittamisesta. Sen jälkeen yleiskunto ratkaisee.
Parvorokko	Virus - pisaratartunta	6-16 vrk	Juuri ennen oireiden alkamista.	Lämpö, väsymys, punoittavat posket, jota seuraa vartalolta raajoihin leviävä, usein kutiava ihottuma. Kestää 2-30 vrk. Päänsärkyä, kurkkukipua tai vatsakipua voi esiintyä. Noin 20 % on oireettomia.	Oireenmukainen hoito		Ihottuman puhjetessa tartuntavaara ohi. Yleiskunto ratkaisee poissaolon.
Enterorokko	Virus - kosketus tai pisaratartunta	2-14 vrk	Voi tartuttaa 1 kk:n ajan.	Flunssaoireet (kurkkukipu, kuume, lihassärky). Rakkuloita tavallisimmin suussa, käsissä ja jalkaterissä.	Oireenmukainen.	Käsihygieniä.	Yleisvoiminnan mukaan.
Hinkuyskä	Bakteeri - pisaratartunta	10-14 vrk	2-3 viikkoa oireiden alkamisesta.	Tavallista sitkeämpiyyskä. Yskäntauksissa hinkumista ja oksentelua.	Lääkärin ohjeiden mukaan.	PDT-rokotus. Teho alkaa heiketä noin 5 v.	5 vrk antibioottilääkityksen aloittamisesta. Jos yskää on kestänyt yli 21 vrk diagnosoimishetkellä, ei ole aihetta antibioottilääkitykseen eikä eristämiseen.

Tauti	Aiheuttaja	Itämisaika	Tartunta-aika	Oireet	Hoito	Enkäisy	Poissaolo
"Yskänrokko" Huuliherpes	Virus - kosketus- tartunta	4-5 vrk	Kunnes rakkula kuivunut.	Tavallisimmin suun ympäristössä märkärupea muistuttava ihottuma.	Asikloviirivoide.	Käsihygienia.	Ei poissaoloa.
Vesirokko	Virus - pisara- ja kosketus- tartunta	13-17 vrk	Tartuttavuus suurin 4 vrk ennen ihottumaa – 4 vrk ihottuman puhkeamisen jälkeen.	Eri vaiheisia vesi- rakkuloita keholla, hiuspohjassa ja limakalvoilla. Kuume ja voimakas kutina.	Riittävä vuode- lepo. Kevyt, hiostamaton vaatetus, lyhyet kynnet. Kutinaan esim. Atarax (reseptillä).		5-10 vrk rakkuloiden puhkeamisesta.
Vihurirokko	Virus - pisaratartunta	14-18 vrk	Noin viikko ennen oireiden ilmestymistä ja 5 vrk ihottuman alkamisesta.	Kuume. Niskarauhaset tur- vonneet. Ihottuma vartalolla ja raajoissa alkaa kasvoista.	Oireiden mukainen. Riittävä vuodelepo.	MPR-rokotus. Jos rokotuksesta huolimatta epäillään vihuri- rokkoa, tulee vasta-aineet määritellä.	6 vrk ihottuman alusta. Vältettävä raskauden alkuvaiheessa olevien tapaamista.
Tuhkarokko	Virus - pisaratartunta	8-13 vrk	Oireiden alusta ja vielä 4 vrk ihottuman alkamisesta.	Kova yskä, kuume, valonarot silmät. Ihottuma vartalolla ja raajoissa alkaa korvien ja poskien seuduista.	Riittävä vuode- lepo. Oireiden mukainen hoito. Jälkitaudit voivat vaatia lääkärin hoitoa.	MPR-rokotus. Jos rokotuksesta huolimatta epäillään tuhkarokkoa, tulee vasta-aineet määritellä.	5 vrk oireiden alkamisesta.

Sikotauti	Virus - pissaratartunta	12-28 vrk	Jopa 6 vrk ennen oireita ja 5 vrk oireiden alkamisesta.	Kuume ja pään- särky. Turvotusta sylkirauhasten seudussa ja leuan alla. Kipu suuta avatessa.	Riittävä vuode- lepo. Oireiden mukainen hoito. Lääkärin hoito murrosikäisillä pojilla tai rajujen yleisoireiden ilmetessä.	MPR -rokotus. Jos rokotuksesta huolimatta epäillään sikotautia, tulee vasta-aineet määritellä.	9 vrk rauhas- turvotuksen alusta.
------------------	-------------------------------	-----------	--	---	---	--	---

